

M Ű S Z A K I K Ö N Y V T Á R O S O K I R J Á K

HOGYAN TERJESZTJÜK A FOLYÓIRATOKAT A KÖZTI-BEN?

Mielőtt e kérdésre válaszolnék, előbb lerögzitem, hogy milyen szempontok szerint szerveztem meg az FM. Középület-tervező Vállalat könyvtármunkáját.

1./ A lapnak vagy az új könyvnek legelőször ahhoz kell kerülnie, akinek a munkájához szükséges fontos cikket vagy fejezetet tartalmaz.

2./ Az újdonságok /folyóiratok, könyvek/ mindenki számára hozzáférhetőek kell, hogy legyenek, legalábbis megjelenésük után az első időszakban. Megengedhetetlen tehát, hogy valakinek a fiókjában legyenek hosszabb időre eltemetve.

3./ Állandó használatra általában nem adok ki semmit. Legfontosabb szempont, hogy minél jobban forogjon közkézen minden lap és minden könyv. Természetesen rugalmasnak kell lenni, az általában 3-4 napi kölcsönzési időtartam lehet hosszabb is, ha valaki fordít belőle, vagy a munkájához feltétlenül szüksége van rá.

4./ Legfontosabb feladat az olvasókat a könyvtárba szoktatni. Minden szakkönyvtár, így a mienk is, személyzet-hiánnyal küzd. Az olvasókat ezért rá kell szoktatnunk a könyvtár rendszeres látogatására, ne várják azt, hogy a könyvtáros vigye utánuk a lapokat.

5./ Minden kölcsönzés csak a könyvtáron keresztül történhet. Csak a könyvtárnak van megfelelő adminisztrációja ahhoz, hogy a késedelmes olvasókat számontartsa és minden percben felvilágosítást tudjon adni arról, hogy valamely lap kinél van, illetve, kinél mi van? Ezért a legkérlelhetlenebbül üldözöm az olvasók egymásközi kölcsönzését, mindig figyelmeztetem az illetőket, ne tegyék, mert anyagiilag ők felelősek a kikölcsönzött műért, illetve lapért és

az érték ötszörösét kell esetleg megtéríteniök, ha valaki kezén elvesz az ő terhükön szereplő lap.

6./ Nincs korlátozás. Minél több lapot visz el egy olvasó, annál jobb, csak az a fontos, hogy idejében visszahozza azokat.

Ezekután ismertetem, hogyan próbáltam a gyakorlatba átvenni fenti elveket, illetve, hogyan történik a folyóirat-körözés és kölcsönzés a Köztiben?

A könyvtár 6 évvel ezelőtt alakult, egy évvel a Közti alakulása után. Sokan nem is tudták kezdetben, hogy egyáltalán van könyvtár. Ezért, megszerveztem az u.n. hétvégi könyvtári szolgálatot, azaz munkatársam nagy csomó folyóirattal és könyvvél kezében végiglátogatta szombatonként az egyes műtermeket, főleg azokhoz a dolgozókhoz fordult, akik még nem voltak a könyvtárban és hétfői visszahozatal kérése mellett, érdekes és fontos folyóiratokat osztott szét köztük. Természetesen egy papírlapra feljegyezte, hogy kinek mit adott, és a kölcsönzéseket azután a könyvtárban a szokott módon keresztülvezette a nyilvántartásokon. - Evvel elértük azt, hogy az illetők kényszerülve voltak a lapokat hétfőn a könyvtárba visszahozni. Természetesen ekkor sem engedték őket üres kézzel távozni.

Néhány ilyen műtermi látogatás után a dolgozók nagyrésze a könyvtárba szokott. Itt már a mi feladatunk volt figyelmes kiszolgálással ébrentartani az érdeklődését és őt a könyvtár olvasójaként megtartani.

Könyvtárunk tágas, egy hosszú asztal körül sok kényelmes ülőbutor van elhelyezve. Az újonnan érkező folyóirat-számokat ide tesszük közszemlére. Hazavinni ezekből csak akkor lehet, ha a következő szám megérkezett. Így mindenkinek módjában áll a legújabb folyóiratokat beérkezésük után azonnal áttanulmányozni a könyvtárban annál is inkább, mert a könyvtár egész nap nyitva van. Szombattól hétfőig azonban ezeket a lapokat is kikölcsönözzük. Aki ilyen hétvégi-kölcsönzésre tart igényt, az ceruzával felírja a nevét a folyóirat hátlapjának jobb felső sarkába és szombaton reggel érte jöhet. A tényleges kölcsönzésnél az illető nevét tintával felírjuk a folyóirat hátlapjának bal felső sarkába. Az előjegyzett lapokat csak az előjegyzőnek adjuk ki első ízben. Szombatonként már reggel nyolckor valóságos versenyfutás van, mert mindenki tudja, hogy ha 11-kor jön, akkorra már a legérdekesebb lapokat elvitték. A hétfői határidőt igen szigorúan vesszük, aki 10-ig nem jelentkezik arra rátelefonálunk és kérjük, hogy vagy hozza, vagy küldje le a lapokat. Senki sem veszi rossz néven ezt a figyelmeztetést,

az ő érdeke is, hogy bármikor megtalálja a könyvtárban valamennyi lapot. Régebbi számokat természetesen hétközben is kiadunk.

A folyóiratokról témakartotékat vezetek. Ha egy lapban olyan cikket vagy ábrát látok, amelyről tudom, hogy valamilyik tervezőt érdekli, azonnal felhívom telefonon és közlöm vele ezt. Az illető, mihielyt van ideje, - rendszerint már néhány percen belül- lejön a könyvtárba és ott a helyszínen átnézi a cikket, szükség esetén mindjárt előjegyzí magát a hétvégi-kölcsönzésre.

Egyfajta lapból csak egy számot adunk ki egyszerre, még ha folytatásos is a cikk, így biztosabb a visszahozatal.

Legnagyobb vívmányunknak azt tartom, hogy a Közti dolgozóí annyira a magukénak érzik a könyvtárat, hogy ha valaki belép vállalatukhoz legközelebbi munkatársai még aznap bemutatják neki a könyvtárat.

Liborcz Alice

- x - x - x -

A MŰSZAKI KÖNYVEK PÉLDÁNYSZÁMÁRÓL.

Egyes könyvek példányszámának helyes megállapítása mindig fogas kérdés volt. A kapitalista rendszerben kizárólag üzleti szempontok döntötték el a kérdést, - egyáltalán a mű kiadásának kérdését. Ma a szocializmus építése szempontjából indokolt és fontos szükségletek megfelelő kielégítésére kell törekednünk. A szocialista iparosítás, - a műszaki fejlesztés, a műszaki kulturáltság emelése hatalmas feladatokat rónak a műszaki könyvkiadásra. E téren már igen sok történt eddig, - hatalmas mértékű fejlődésen ment át a műszaki könyvkiadás eddig, de korántsem mondhatjuk, hogy a példányszámok kérdése teljesen megnyugtatóan volna megoldva, - különösen a felsőfoku könyveknél, és a különböző segédleteknél.

Sok fajta könyvre volna még mindig égető szükség, mely elfogyott és évek óta hozzáférhetetlen /pl. Statikus tervezők kézikönyve I.köt./ - más műszaki könyvekből viszont el-